

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ
الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا
أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا...﴾ (١٢)

سورة الحجرات، ١٢/٤٩

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ :
" كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا سَمِعَ . "

أبو داود، كتاب الأدب، ٨٠

Aziz Müminler!

Yüce dinimiz İslam insanın dilini, kalbini ve bütün davranışlarını güzel ahlakla kuşatmıştır. Çünkü mümin, Allah'ın huzurunda olduğu bilinciyle yaşar. Bu bilinç sadece camide, evde veya iş yerinde değil; telefon ekranında ve sosyal medya hesaplarında da devam eder. Bugün sözlerimiz yalnızca dilimizden değil, klavyemizden de çıkmaktadır. Yazdığımız bir cümle, yaptığımız bir yorum veya paylaştığımız bir görüntü, saniyeler içinde binlerce insana ulaşabilmektedir. Bu sebeple dijital dünya, sahte isimler ve kimliklerle nefsimizin istediği şekilde hareket edebileceğimiz bir mecra olarak düşünülmemelidir. Aksine kul hakkı bakımından daha dikkatli olmamız gereken büyük bir imtihan alanıdır.

Kardeşlerim!

Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: "**Ey iman edenler! Eğer fasık bir kimse size bir haber getirirse, onun doğruluğunu araştırın. Yoksa bilmeden bir topluluğa zarar verir de sonra yaptığınıza pişman olursunuz.**"¹ Bir başka ayette ise şöyle buyurur: "**Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü bazı zanlar günahtır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın; herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?**"² Kur'an'ın emirleri, dijital çağın da temel ahlak ilkeleridir. Doğruluğunu araştırmadan yapılan her paylaşım, bir insanın onuruna zarar verebilir. Başkasının özel hayatını ifşa etmek, alay etmek, hakaret etmek

veya insanların kusurlarını yaymak ise sadece basit bir sanal medya paylaşımı değil, aksine ağır bir kul hakkıdır.

Aziz Kardeşlerim!

Bugün sosyal medya, faydalı olduğundan daha fazla tehlikeli olabilmektedir. Nice insanlar, birkaç saniye içinde yazılan bir yorumla toplum önünde mahkûm edilmekte, doğruluğu ispatlanmamış haberlerle itibarsızlaştırılmakta ve dijital linçlerin hedefi hâline gelmektedir. Oysa İslam, kimsenin şerefini ve haysiyetini zedelemeye izin vermez. Beğendiğimiz bir paylaşım, gönderdiğimiz bir mesaj veya yeniden paylaştığımız bir içerik, bazen bir iftiranın yayılmasına ortak olmak anlamına gelebilir. Unutuyoruz belki ama; klavyemizin ardına saklanarak söylediğimiz sözler de Allah katında kayıt altındadır.

Nitekim Resûlullah (s.a.v.), "*Her duyduğunu söylemesi kişiye günah olarak yeter!*" buyurmuştur.³ Bir başka hadîs-i şerifte ise, "*Kim Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorsa ya hayır söylesin ya da sussun.*" buyurmuştur.⁴ Müminin dili nasıl emanetse, kalemi de klavyesi de emanettir. Yazdığımız her kelime ya lehimize bir sadaka-i câriye olacak ya da aleyhimize devam eden bir vebale dönüşecektir.

Kıymetli Müslümanlar!

Paylaşmadan önce kendimize şu soruları soralım: Bu bilgi doğru mu? Bu söz bir gönlü incitir mi? Bu yorum Allah'ın razı olacağı bir söz müdür? Cevabımız "hayır" ise susalım. Paylaşımımız yüz yüze söylemeye çekineceğimiz şeylerse, onu ekran başında yazmaktan da çekinmeliyiz. Evlatlarımıza teknolojiyi ahlak ve edeple kullanmayı öğretelim. En azından kendi sosyal medyamızı gıybetin, öfkenin ve nefretin değil; doğruluğun, hikmetin, ilmin ve güzel sözün yayıldığı bir hayır mecrasına dönüştürelim. Silinen bir paylaşım belki unutulabilir; fakat kul hakkının hesabı, hak sahibi helal etmedikçe silinmez. Rabbimiz bizleri, dilini, kalemini, klavyesini hak ve hakikat için kullanan, insanların şerefini koruyan, kul hakkından titizlikle sakınan kullarından eylesin

¹ Hucurât suresi, 49:6

² Hucurât suresi, 49:12

³ Ebû Dâvûd, Edeb, 80

⁴ Buhârî, Edeb, 31; Müslim, Îmân, 74